

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon uudistaminen

Perustetyön aloituswebinaari

28.1.2025

Anna Kylä-Kaila

Opetushallitus

Ammatillinen koulutus

Sisältö

- Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto 2026
- Kaikkiin ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin tulevat muutokset
- Ammattitutkintojen muodostuminen
- Tutkinnon osat ja ammattitaitovaatimukset
- Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon uudistamisessa huomioitavat
- Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon uudistaminen
 - Työskentelytavat
 - Alustava aikataulu

Raamit tutkinnon uudistamiselle

- Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017)
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170531#L2P15a>
 - Ammattitutkinnossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on **perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin**. (5§)
- Laki ja asetus tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä
 - Ammattitutkinnot sijoittuvat NQF/EQF **vaativuustasolle 4** (A120/2017)

- Ammatillisten tutkinnon osien laajuudet
 - Tavoitteena **yhdenmukaisuus**
 - Tutkintojen **joustavuus, henkilökohtaistaminen**
 - <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/uudistettavat-tutkinnon-perusteet>
- Uudistus koskee vain tutkinnon perusteita

Ammattitutkintojen rakenne 2025

^ Ammatilliset tutkinnon osat	150
Pakolliset tutkinnon osat	
^ Valinnaiset tutkinnon osat	
• Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä (107653)	15
• Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa (107654)	15
• Vihreän siirtymän edistäminen (107655)	15
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta	15 - 30
...	
Korkeakouluopinnot	5 - 15
...	
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa	15 - 30
...	

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

- Ammattitaitovaatimukset kuvataan mahdollisimman ytimekkäästi
- Mahdollista jaotella alaotsikoiden alle
- Geneerinen arviointi, jossa arvioinnin kohde kuvattu seuraavasti: *Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.*

Esimerkkinä Digikyvyyden edistäminen työyhteisössä (15 osp)

Digitalisaation mahdollisuudet ja nykytila

Opiskelija

- hyödyntää tietoa digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksista alan työprosesseissa
- tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan digitaalisessa osaamisessaan
- tunnistaa digikyvyyden keskeisiä osa-alueita
- tuntee työyhteisön tai yhteistyötahon työskentelytapoja ja toimintakulttuuria
- hyödyntää erilaisia tapoja selvittää työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyttä
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tietosuojasta ja salassapidosta
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta
- tunnistaa työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyden vahvuuksia ja kehittämiskohteita
- tunnistaa yleisimpiä kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa uhkatilanteessa toimia roolinsa mukaisesti

Osaamisen jakaminen ja kehittäminen

Opiskelija

- soveltaa tietoa työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyden vahvuuksista ja kehittämiskohteista osaamisen kehittämisen suunnittelussa
- sopii työyhteisön tai yhteistyötahon kanssa osaamisen jakamisen tavoista digikyvyyden vahvistamisessa
- laatii aikataulun ja suunnitelman yhteisesti sovitusta kehittämistoimista
- viestii kehittämistoimista
- toteuttaa sovittuja kehittämistoimia osana työyhteisöä tai yhteistyötahon kanssa

Seuranta ja arviointi

Opiskelija

- kerää työyhteisöltä tai yhteistyötaholta palautetta ja kokemuksia toteutetuista kehittämistoimista
- analysoi palautteet ja viestii niistä työyhteisölle tai yhteistyötaholle
- arvioi onnistumistaan työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyden edistämisessä
- tekee perusteltuja jatkokehittämisehdotuksia työyhteisön tai yhteistyötahon digikyvyyden edistämisestä

Tutkinnon osat ja ammattitaitovaatimukset

- Tutkinnon osat muodostuvat selkeistä **työprosesseista** tai **tehtäväkokonaisuuksista**
- Tutkinnon osissa vaadittava osaaminen määritellään **ammattitaitovaatimuksin**
 - Ryhmitellään työprosessin vaiheiden (esim. valmistelu, tekeminen, viimeistely) tai tehtäväkokonaisuuden osien (xx tehtävissä toimiminen, yy tehtävissä toimiminen) mukaan
 - Kattavat kaiken ko. prosessissa tai kokonaisuudessa tarvittavan osaamisen: **tiedot ja taidot**
 - **Elinikäisen oppimisen avaintaidot** sisältyvät ammattitaitovaatimukseen (ja osaamistavoitteisiin) <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opas/5975580/tiedot>

Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon uudistamisessa huomioitava

- Alan lainsäädäntö, muut säädökset ja ohjeistukset sekä niiden päivitykset
- Liikunta-alan ja valmennuksen työelämätoimikunnan tilannekuva
<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Liikunta-alan%20ja%20valmennuksen%20ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4toimikunnan%20tilannekuva%20v.%202022%E2%80%932023.pdf>
Osaamisen ennakointifoorumin (OEF) tuottama tieto (mm. ammattialakohtaiset osaamiskortit)
- Tutkinnon osien suoritukset
- **Palautteet**
- Yhteiset keskustelut eri sidosryhmien kanssa

Tutkinnon osien suoritukset 2023

Tutkinnon osan nimi	Tutkinnon osia
Liikunnan toimintaympäristössä toimiminen	249
Yksilöllinen liikunnan ohjaaminen	209
Ammatillinen toiminta valmentajana	153
Aikuisten liikunnan edistäminen	145
Liikuntayrittäjänä toimiminen	144
Liikunnan ohjelmapalvelussa toimiminen	142
Nuorten valmentaminen	89
Lasten liikunnan edistäminen	84
Aikuisten valmentaminen	49
Lasten valmentaminen	25
Yhdistyksessä toimiminen	18
Nuorten liikunnan edistäminen	12

Henkilökohtaiset palvelut, urheilu- ja virkistyspalvelut 2035

Kasvat osaamistarpeet

Yleinen osaaminen ja työelämätaidot

- asiakaslähtöinen palveluiden kehittämisosaaminen
- verkosto-, kumppanuus- ja sidosryhmäosaaminen
- reagointikyky
- ongelmanratkaisutaidot
- monitaitoisuus
- innovaatio-osaaminen
- digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisosaaminen
- digitaalisten alustojen hyödyntämisosaaminen
- ajanhallintataidot
- asiakaspalvelutaidot
- ihmisten ja osaamisen johtamis- ja valmentamistaidot
- henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja johtaminen
- digitaalisten toimintojen hallinta- ja ohjaustaidot

Tärkeimmät osaamistarpeet

Perusdigitaidot

- henkilökohtaisen tiedon ja yksityisyyden suojeleminen
- digitaalisten työkalujen soveltamiskyky
- tiedon digitaaliset jakamistaidot
- digitaaliset kommunikointitaidot
- tiedon hallintataidot
- tiedon arviointitaidot
- tiedon hakutaidot
- digitaalisen sisällön uudelleenjalostamis- ja integrointitaidot
- digitaalisen sisällön kehittämiskyky
- digitaalisen identiteetin hallintataidot
- digitaaliset yhteistyötaidot
- tekijänoikeuksien ja lisenssien tuntemus
- digitaalisten osaamispuutteiden tunnistamiskyky
- digitaalisen teknologian luova käyttötaito
- teknisten ongelmien ratkaisutaidot
- digitaalisten välineiden ja sisältöjen suojeleminen
- nettietiketti
- digitaalisten teknologioiden ja niiden käytön ympäristövaikutusten tiedostaminen
- fyysisen ja psyykkisen terveyden suojeleminen digitaalisten ympäristöjen ja -teknologioiden riskeiltä
- digitaalinen aktiivinen kansalaisuus
- ohjelmointiosaaminen

- Digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisosaaminen
- Innostamis- ja motivointikyky
- Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen
- Asiakaspalvelutaidot
- Henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja johtaminen
- Ihmisten ja osaamisen johtamis- ja valmentamistaidot
- Tiedon hallinta- ja analysointitaidot
- Digitaalisten työkalujen soveltamiskyky
- Digitaaliset kommunikointitaidot
- Henkilökohtaisen tiedon ja -yksityisyyden suojeleminen
- Innovaatio-osaaminen
- Tekijänoikeuksien ja lisenssien tuntemus
- Tiedon arviointitaidot
- Digitaalisen identiteetin hallintataidot
- Tiedon hakutaidot

Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon uudistaminen

- Työ toteutetaan avoimessa prosessissa:
 - Yhteistyösopimus Eerikkilän kanssa (+3K)
 - Ohjausryhmät
 - Työelämän edustus
- Tarvittavat kohdennetut asiantuntijatapaamiset ja –kuulemiset
- Jatkuva vuoropuhelu liikunta-alan ja valmennuksen työelämätoimikunnan kanssa
- Katso myös <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/uudistettavat-tutkinnon-perusteet>

Alustava aikataulu uudistustyön etenemiselle

- Lausuntoversio julkaistaan ePerusteissa ja sitä esitellään webinaarissa lokamarraskuussa 2025
- Perusteluonnos lausunnoille lokamarraskuussa 2025, lausuntoaika 3-4 viikkoa
- Tutkinnon perusteen viimeistely lausuntopalautteiden perusteella 31.1.2026 mennessä, jonka jälkeen perusteet lähetetään käännettäväksi ja hyväksymisprosessi OPH:ssa käynnistetään.
- Perusteet julkaistaan maaliskuussa 2026
- Uudet liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon perusteet tulevat voimaan **1.8.2026**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

anna.kyla-kaila@oph.fi
ammatillinenkoulutus@oph.fi

